

Styret i Storebrand Forsikring AS
Postboks 500
1327 LYSAKER

Vår referanse
24/8144
Deres referanse

14.05.2025

Tilsynsrapport

1. Innledning

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn i Storebrand Forsikring AS (heretter SBF) 23. og 24. september 2024. Formålet med tilsynet var gjennomgang av foretakets system for styring og kontroll samt risikoeksponering og kapitalisering.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 12. desember 2024 og styrets svar av 18. februar 2025. Finanstilsynets merknader etter tilsynet framkommer nedenfor.

2. Finanstilsynets oppsummering

- Finanstilsynet legger til grunn at foretakets risikotoleransegrenser jevnlig vurderes av styret i lys av de faktiske resultatene slik at foretaket kun havner i rød sone for styrets risikoappetitt ved uforutsette resultatavvik.
- Finanstilsynet ber styret sikre at foretaket har tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å gjennomføre planlagte IKT-utviklingsprosjekter i regi av konsernet.
- Finanstilsynet ber foretaket om å oversende oppdaterte vurderinger knyttet til bruk av den tapsabsorberende evnen av utsatt skatt ved beregning av solvenskapitaldekning.
- Finanstilsynet legger til grunn at styret ved neste gjennomgang av investeringsstrategien vurderer om foretakets plassering av alle investeringsmidler hos én forvalter og ett fond er i foretakets beste interesse.

3. Finanstilsynets merknader

3.1 Styring og kontroll

3.1.1 Overordnet styring og kontroll

3.1.1.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Forretningsstrategi

Foretaket skal ifølge eget strateginotat

Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål om disse målene delvis står i motsetning til andre mål i strategien som

Finanstilsynet registrerer at styret i sitt svar vurderer at det er tilstrekkelig kapasitet i organisasjonen til å følge opp

Finanstilsynet legger til grunn at de nevnte prinsippene er nedfelt i skriftlige retningslinjer og/eller rutiner.

Risikoappetitt og risikotoleransegrenser (risikoappetittrammeverket)

Finanstilsynet registrerte at styret for både 2023 og 2024 hadde satt et mål for samlet kombinertprosent, men Finanstilsynet oppfattet at styrets reelle risikotoleranse var høyere i oppbygningsfasen. Finanstilsynet viste til at styrets vedtatte risikoappetittutsagn må være i samsvar med foretakets strategi og finansiell plan, samt synliggjøre produktsegmenter hvor styrets risikoappetitt av strategiske grunner er høyere.

Styret opplyser at måltallet for styrets risikoappetitt ved en inkurie ikke ble oppdatert korrekt i det aktuelle styrende dokumentet og at avviket ikke ble identifisert på grunn av svak resultatutvikling i 2024 da foretaket uansett ville vært i rød sone. For 2025 er risikorammen den samme som målsettingen i finansiell plan. Styret skriver videre at det har valgt å følge opp SMB-satsingen i bedriftsmarkedet gjennom fastsatte skadeprosentmål ettersom risiko for kostnadsutviklingen vurderes som lav.

Finanstilsynet registrerer at foretakets faktiske netto kombinertprosent i 2024 og snitt siste tre årene har vært høyere enn målet. Finanstilsynet legger til grunn at foretakets risikotoleransegrenser jevnlig vurderes av styret i lys av de faktiske resultatene slik at foretaket kun havner i rød sone for styrets risikoappetitt ved uforutsette resultatavvik.

IKT- strategi

Finanstilsynet registrerte at IKT-driften til SBF var utkontraktert til Storebrand Liv og påpekte at det på tidspunktet for det stedlige tilsynet ikke forelå et eget styrevedtatt IKT-strategidokument for foretaket. Finanstilsynet viste videre til at både omfanget av IKT-ressursene i Storebrand Liv som var øremerket SBF, og beslutningsprosessen rundt fordelingen av IKT-ressursene i konsernet fremstod som uklare. Finanstilsynet registrerte bl.a. at foretakets ønskede effektivisering av driften gjennom digital utvikling har måttet utsettes til fordel for utviklingsprosjekter i konsernet knyttet til skybaserte tjenester. Foretaket hadde etter Finanstilsynets forståelse også et etterslep med systemutvikling som var nødvendig for lansering av nye produkter. Finanstilsynet ba styret redegjøre for styrets arbeid med foretakets IKT-strategi og hvordan denne danner grunnlag for konsernets bruk av IKT-ressurser øremerket SBF.

Det framgår av styrets svar at foretakets IKT-strategi ble oppdatert som et eget dokument i styremøtet 27. november 2024 og at IKT-strategien framover vil være egen beslutningssak på den årlige styreplanen.

Styret mener at SBF realiserer store synergier av å dele sentrale driftsmiljøer med øvrige selskaper i Storebrandkonsernet og viser til at foretaket er med på å beslutte konsernsatsinger og utviklingen av den konsernfelles infrastrukturen. Styret opplyser at utviklingsprosjekter har trukket ut i tid på grunn av manglende kapasitet på produkt- og forretningsutvikling i foretaket og ikke IT-utviklingskapasiteten i konsernet, og dette gjelder også etterslep for lansering av nye produkter.

Finanstilsynet legger til grunn at det i relevante styrevedtatte retningslinjer og styreprotokoller framgår hvordan styret i SBF er med på å beslutte konsernfelles IT-satsinger og hvordan det prioriteres mellom de ulike foretaksspesifikke utviklingsinitiativene. Finanstilsynet legger til grunn at styret sikrer at foretaket har tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å gjennomføre planlagte IKT-utviklingsprosjekter.

Sentrale retningslinjer knyttet til produktstyring og kundebehandling

Finanstilsynet mente at foretakets styrevedtatte "Retningslinje for godkjennelse av nye produkter og aktiviteter" datert 1. februar 2024 (Retningslinjen) og "Mandat for Produktstyringskomite i Storebrand Forsikring AS" (Mandatet) ikke ga klare føringer for hvilke produktendringer som skulle styrebehandles og hvordan eventuell styrebehandling skulle besluttes.

Finanstilsynet viste til at beslutningen om etablering av nye produkter og/ eller endringer i eksisterende produkter som ikke omfatter helt nye produktområder eller utvidelse til helt nye

kundegrupper var delegert til de produktansvarlige. Det var ikke angitt kriterier som skulle vektlegges i produktansvarliges vurdering av om produktet skal behandles i produktstyringskomiteen. Finanstilsynet viste videre til at produktstyringskomiteen i sin produktbehandling ikke var pålagt å vurdere om beslutningen bør forelegges foretakets styre. Det var etter Finanstilsynets forståelse heller ikke lagt opp til noen styrerapportering fra den årlige gjennomgangen i foretakets produktstyringskomite av mindre vesentlige produktendringer som ikke ble besluttet av styret. Finanstilsynet opplyste at produkttesting er et nødvendig ledd i produktgodkjennelsesprosessen som skal gjennomføres hver gang et produkt markedsføres eller i vesentlig grad tilpasses. Finanstilsynet mente at formuleringer i Mandatet fremstilte produkttesting som noe produktstyringskomiteen kunne beslutte å legge bort.

Styret viser til at det i foretakets oppdaterte versjon av Retningslinjen kommer tydelig fram hvilke produktendringer som skal styrebehandles. Styret opplyser at øvrige kommentarer vil bli fulgt videre opp ved etablering av en ny felles rutine for produktstyring som også vil erstatte Mandatet. Styret viser ellers til at foretaket sikrer at alle foretakets produkter kun selges til definert målgruppe bl.a. gjennom tegningsregler og sperrer i salgsløsningene, og at det er etablert internkontrollrutiner tilpasset de ulike kanalene for å følge opp at salget er i henhold til kundemålgruppens behov, noe som bekreftes i årlig produktgjennomgang.

Finanstilsynet legger til grunn at foretakets oppdaterte styrende dokumenter er i tråd med krav i POG-forordningen. Finanstilsynet viser til at foretaket etter regelverket skal utarbeide felles metodikk for målgruppevurdering og produkttesting samt indikatorer for å måle omfanget av salg utenfor identifiserte målgrupper. Finanstilsynet legger videre til grunn at foretakets nye retningslinjer og rutiner for produktstyring stiller klare vesentlighetskriterier for produktendringer som skal besluttet av de produktansvarlige, produktstyringskomite og styret. Praktisering av disse kriteriene bør kunne dokumenteres og rapporteres til styret gjennom foretakets årlige produktgjennomgang.

Retningslinjer for godtgjørelsesordninger

Finanstilsynet ba styret redegjøre for om SBFs eksterne forsikringsagenter er underlagt foretakets retningslinjer for godtgjørelse og om eventuelle forskjeller i avlønningsmodell kan påvirke de enkelte selgernes risikotaking på foretakets vegne.

Finanstilsynet ba også styret redegjøre for vederlagsmodellen i foretakets partneravtaler og hvordan de håndterer interessekonflikter i en salgssituasjon. Videre ble styret bedt om å redegjøre for hvordan kunder informeres om størrelsen på forsikringsformidlingsgodtgjørelsen, jf. forsikringsavtaleloven § 1C-5 andre ledd, og vederlag til samarbeidspartnere, samt for potensielle interessekonflikter knyttet til vederlaget/agentprovisjonen.

Styret svarer at SBFs agenter ikke er underlagt foretakets retningslinjer for godtgjørelse, men at foretaket har gjennomført evaluering av avlønningsmodellene som benyttes i agentsammenheng. Det er fra SBFs side gitt føringer om at agentforetakene må ha tilstrekkelige rutiner for oppfølging dersom enkeltrådgivere over tid har lavt lønnsnivå og SBF følger dette opp via fast halvårlig rapportering fra agentene.

Styret bekrefter i sitt svar at godtgjørelsen til eksterne forsikringsagenter ikke knyttes direkte til kriterier som kundetilfredshet eller kundelønnsomhet, men viser til at SBF og agentforetakene har innført risikodempende tiltak for å sikre at kundenes interesser blir ivaretatt på en god måte. For bedriftsmarkedet omfatter oppgavene agentene utfører også kundefølgende i etterkant av salgsprosessen og nivå på provisjon for disse oppgavene er ifølge styrets redegjørelse differensiert etter risiko. Informasjon om størrelsen på forsikringsformidlingsgodtgjørelsen, jf. forsikringsavtaleloven § 1C-5 andre ledd, gis i tilbudsokumentet som distribueres til kunden.

For partnere som ikke er vurdert å være agent eller aksessorisk agent opplyses kunden ikke særskilt om de ulike former for godtgjørelsesordning mellom SBF og den enkelte partner. Styret viser til at kundens interesse i en salgssituasjon settes først ved at det ved rådgivning på foretakets kundesenter avdekkes hvilken partneravtale den enkelte kunde eventuelt ønsker å benytte seg av. Kundene kan også selv velge å flytte avtale dersom de ønsker det.

Styret opplyser om at mesteparten av foretakets partnere ikke mottar vederlag med provisjonselementer, men Finanstilsynet registrerer i svaret at en av partnerne har rett til vederlag som utgjør inntil 2,0 prosent av årlig nettopremie for alle forsikringsavtaler tegnet i SBF av foreningens medlemmer.

Finanstilsynet forutsetter at Storebrand for hver enkelt partneravtale har gjort en konkret vurdering av prosesser partnerne utfører i forbindelse med gjennomføring av avtalen opp mot definisjonen av forsikringsformidling i forsikringsformidlingslovens § 1-3. Finanstilsynet legger videre til grunn at SBF ved inngåelsen av ovennevnt partneravtale med provisjonsbasert vederlag fikk bekreftet at det provisjonsbaserte vederlaget foretaket yter etter avtalen kommer foreningens medlemmer til gode og ikke svekker organisasjonens evne til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med medlemmenes beste interesser. Finanstilsynet ber styret påse at informasjon om størrelsen på eventuelt provisjonsbasert vederlag til kundens medlemsorganisasjon gis i tilbudsdocumentet som distribueres til kunden.

3.1.1.2 Organisering og ansvarsforhold

Utkontraktering til foretak i Storebrand-konsernet

Finanstilsynet viste i den foreløpige tilsynsrapporten at SBF utkontrakterte flere oppfølging- og rapporteringsoppgaver knyttet til foretakets kapitalforvaltning til Storebrand Liv som etter Finanstilsynets forståelse også hadde ansvaret for vurdering og utvikling av foretakets investeringsstrategi. Finanstilsynet stilte spørsmål ved om dette sikrer tilstrekkelig uavhengighet mellom utøvende og kontrollerende oppgaver. Finanstilsynet viste videre til at oppdragstaker i Storebrand Liv også hadde ansvar for foretakets Solvens II-beregninger og prognoser. Finanstilsynet ba om styrets vurdering av om det var økt risiko for interessekonflikter og interne sårbarheter som følge av utkontraktering til foretak i Storebrand-konsernet.

Styret viser i sitt svar til at det er betydelige kompetanse- og kostnadssynergier for foretaket i å benytte tjenester fra konsernfelles funksjoner og at det er etablert klare prosesser og rutiner der foretaket er ansvarlig, men har utkontraktert utvalgte operative oppgaver. Generelt vurderer styret risiko for interessekonflikter med den konserninterne utkontraktingen som lav. Styret kommenterer ikke interessekonflikter ved de konkrete oppgavene som er utkontraktert til Storebrand Liv, men viser til at foretakets risikostyringsfunksjon gjør uavhengige kontroller på avkastning og etterlevelse av investeringsstrategien, mens førstelinjeaktuar sammen med risikostyringsfunksjonen og aktuarfunksjonen kontrollerer Solvens II-beregninger i faste møter.

Finanstilsynet legger til grunn at styret for de utøvende og kontrollerende oppgavene som er utkontraktert påser at Storebrand Liv sikrer uavhengighet mellom ansvaret i første linje og kontroll i andre linje. Finanstilsynet legger videre til grunn at foretakets vurdering av interessekonflikter som følge av utkontraktering til foretak i Storebrand-konsernet er gjenstand for jevnlig revisjon og dokumentasjon.

Risikostyringsfunksjonen

Finanstilsynet registrerte at enkelte analyse- og rapporteringsoppgaver som foretakets risikostyringsfunksjon støtter seg på er utkontraktert til Storebrand Liv. Finanstilsynet oppfattet at feil forutsetninger i beregninger levert av Storebrand Liv var en medvirkende årsak til hyppige kapitaloverføringer fra konsernet, og at dette også har medført behov for styrking av oppdragstakers kompetanse på skadeforsikring spesielt og konsernets samspill i prosessene knyttet til ORSA, solvens og finansiell plan generelt. Finanstilsynet påpekte at SBFs interne kontrollressurser i foretakets risikostyringsfunksjon bør styrkes for å kunne følge opp Storebrand Livs utførelse av oppgaver utkontraktert fra SBF.

Styret bekrefter at det har vært svakheter i foretakets solvensrapportering som har ført til en rekke forbedringstiltak i løpet av 2024 knyttet til prosesser, dokumentasjon og klare avstemmingsrutiner. Gjennom styrking av øvrige administrative støtte- og kontrollfunksjoner vil det ifølge styret legges til rette for at risikostyringsfunksjonen får frigjort tid til overvåkings- og kontrolloppgaver. Styret skriver videre at det jevnlig vil overvåke ressursituasjonen i de uavhengige kontrollfunksjonene.

Finanstilsynet legger til grunn at risikostyringsfunksjonen til enhver tid er tilpasset foretakets størrelse og kompleksitet.

3.1.1.3 Måling av risiko

Bruk av tapsabsorberende evne av utsatt skatt

Effekten av tapsabsorberende evne av utsatt skatt har stor effekt ved beregning av foretakets solvenskapitaldekning. Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport at bruk av tapsabsorberende evne av utsatt skatt kun er en teoretisk reduksjon i kapitalkravet og at det ved en reell tapshendelse ikke er en umiddelbar verdi i denne tapsabsorberende evnen.

Finanstilsynet viste til kravene som følger av artikkel 207 i kommisjonsforordning (EU) 2015/35 og ba styret redegjøre for grunnlaget for at foretaket kan benytte seg av tapsabsorberende evne av utsatt skatt etter en tapshendelse tilsvarende basiskravet til solvenskapital og kapitalkravet for operasjonell risiko. Finanstilsynet ba foretaket redegjøre for hvordan denne tapshendelsen vil påvirke foretakets nåværende og framtidige finansielle stilling, inkludert prising av forsikringsprodukter, lønnsomheten i markedet, etterspørselen etter forsikringer, tilgjengelige gjenforsikringsdekninger og andre makroøkonomiske variabler, samt for usikkerheten knyttet til framtidig profitt som følge av at framskrivingsperioden blir forskjøvet i tid. Finanstilsynet viste til at foretaket i sin vurdering av tapsabsorberende evne av utsatt skatt bl.a. forutsatte at kombinertprosenten var tilbake til normalen året etter at 200 års stresset har inntruffet, og brukte hhv. to eller tre år i sensitivitetsanalyser for å illustrere effekten av en lengre tilpasningstid til en normalisert kombinertprosent. Finanstilsynet ba styret redegjøre for antagelsene som er gjort i sensitivitetsanalysene, også sett opp mot kombinertprosentene som er oppnådd i 2023 og 2024. Finanstilsynet stilte videre spørsmål om andre scenarioer som fører til tilsvarende tap kan ha mer alvorlige konsekvenser for foretakets opptjeningsevne framover.

Styret viser i sitt svar til at det er kjent med at bruk av tapsabsorberende evne av utsatt skatt har stor effekt på SBFs solvenskapitaldekning og at foretaket har utarbeidet dokumentasjon av tapsabsorberende evne av utsatt skatt i solvensberegningen senest i forbindelse med ORSA i 2024. Styret opplyser at i tillegg til en vurdering hvor det legges til grunn at det momentane tapet er en tilfeldig engangshendelse uten varig effekt for SBF, er det nå inntatt et alternativt mer langvarig tapscenario med gradvis normalisering til 2027. Antagelsene i framskrivningene etter tapshendelsen er ifølge styrets svar basert på foretakets gjeldende finansielle plan.

Styret mener at de to scenarioene dokumenterer at foretaket oppfyller kravene for å kunne benytte den maksimale tapsabsorberende evne av utsatt skatt i solvensberegningene. I tillegg viser styret til at foretaket er en del av et større konsern, og at det er en mulighet for å benytte seg av utligning av skatt i konsernet. Foretaket antar at det ikke er en høy korrelasjon mellom resultatutviklingen i SBF og andre foretak i konsernet slik at sannsynligheten for å ikke kunne benytte seg av utligning av skatt i konsernet antas å være lav.

Finanstilsynet merker seg at styret i sitt svar ikke kommenterer om den faktiske resultatutviklingen med betydelig avvik fra finansiell plan også påvirker analysen av foretakets tapsabsorberende evne av utsatt skatt. Sammenligningen av kombinertprosent viser at foretakets forventede årlige kombinertprosent etter finansiell plan har ligget opptil 10 prosentpoeng lavere enn de realiserte. Basert på foretakets finansielle stilling, mener Finanstilsynet at foretakets framskrivninger etter en tapshendelse er urealistiske. Finanstilsynet viser videre til at styret i sitt svar ikke har redegjort for hvordan tapet tilsvarende basiskravet til solvenskapital og kapitalkravet for operasjonell risiko vil påvirke foretakets nåværende og framtidige finansielle stilling, som omfatter antagelser om blant annet prising, lønnsomhet, etterspørselen, kundeavgang og gjenforsikring.

Finanstilsynet viste også til at foretaket i analysen av solvenssituasjonen etter tapshendelser ikke tok hensyn til foretakets plikt til å oppfylle kapitalkravet eller komme med en plan for å oppfylle kapitalkravet i løpet av tre måneder etter brudd på kravet.

Styret bekrefter at den framlagte analysen av solvenssituasjonen etter tapshendelser viser situasjonen uten at det er gjennomført tiltak for å bedre solvensposisjonen, og at foretaket i praksis ville etablert en rekke tiltak for å bedre solvensposisjonen for å oppfylle kapitalkravet eller komme

med en plan for å igjen oppfylle kravet i løpet av tre måneder. Finanstilsynet registrerer fra styrets svar at foretaket vil ta inn ett avsnitt i vurderingen av tapsabsorberende evne av utsatt skatt for å tydeliggjøre at foretaket vil innføre tiltak for å bedre solvensposisjonen iht. foretakets beredskaps- og gjenopprettingsplan. Styret kommenterer imidlertid ikke hvordan de aktuelle tiltakene evt. ville påvirke foretakets inntjening etter en tapshendelse.

Finanstilsynet bemerket videre i foreløpig tilsynsrapport at foretaket fortsatt utnytter tapsabsorberende evne av utsatt skatt fullt ut selv om foretaket samtidig investerer i aksjer, noe som ikke var tilfellet da foretaket gjennomførte analysen omtalt over. Finanstilsynet viste til Skatteloven § 2-38 om skattefritak for selskaper for inntekt på aksjer og andre eierandeler, som etter Finanstilsynets vurdering begrenser skattefordeler ved aksjetap.

Styret viser i sitt tilsvar at aksjeposten utgjør en liten del av alle finansielle eiendeler og anser det som en ubetydelig post som ikke har betydning for øvrige vurderinger. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket fremover utfører beregningen slik at den tapsabsorberende evnen ikke vurderes høyere enn gjeldende skatteregler tilsier.

Samlet mener Finanstilsynet at foretaket ikke har forelagt dokumenterte vurderinger som sannsynliggjør at foretaket vil være i stand til å oppnå tilstrekkelig overskudd til å kunne dra nytte av den teoretiske skattefordelen de nærmeste år etter at tapshendelsen har inntruffet, i tråd med artikkel 207 i kommisjonsforordningen. Finanstilsynet viser til at forutsetninger som ligger til grunn for framskrivningene må være transparente og konservative nok for å sikre at de gjenspeiler foretakets reelle situasjon etter en vesentlig tapshendelse. Foretaket bør ta hensyn til spesifikke elementer ved egen forretningsplan, f.eks. premievolum, vekst, kundeavgang, skadeprosent, kostnadsprosent, tilgang til og pris på gjenforsikring mv., sammenligne tidligere framskrivninger mot faktiske oppnådde resultater samt ta hensyn til usikkerheten i framskrivningene.

Finanstilsynet mener styret må vurdere hvilke tiltak ledelsen vil iverksette, effekten av disse tiltakene på foretakets resultat, og om ledelsestiltakene oppfyller kravene i artikkel 23 i kommisjonsforordningen. Hvis foretaket regner med oppkapitalisering fra morforetaket eller skatteutligninger i konsernet, må foretaket vurdere sannsynligheter for at dette kan realiseres. Finanstilsynet viser til at det ikke er en garanti for kapitaltilførsel fra morforetaket i en situasjon med et tap tilsvarende en to hundre års hendelse. Styret må konkret vurdere muligheten for at alle andre foretak i konsernet påvirkes av den samme tapshendelsen og har behov for oppkapitalisering.

Finanstilsynet ber foretaket om å oversende oppdaterte vurderinger knyttet til bruk av den tapsabsorberende evnen av utsatt skatt i tråd med påpekninger over.

Volatilitetsjustering ved neddiskontering av forsikringsforpliktelser

Finanstilsynet registrerte i foreløpig rapport at foretaket anvender volatilitetsjustering (VA) ved neddiskontering av forsikringsforpliktelser. Det var uklart for Finanstilsynet om bruken av volatilitetsjustering er blitt vurdert av foretakets andrelinjefunksjoner og formelt vedtatt av foretakets styre. Finanstilsynet kunne videre ikke se at foretaket i forbindelse med bruk av volatilitetsjustering hadde gjort vurderinger i samsvar med Solvens II-forskriften § 25, herunder en sensitivitetsvurdering av tekniske avsetninger og ansvarlig kapital for antagelser som legges til grunn ved beregning av volatilitetsjustering og en vurdering av effekter av tvangssalg av eiendeler. Etter Finanstilsynets forståelse hadde foretaket heller ikke utformet en likviditetsplan for kontantstrømmer som er gjenstand for volatilitetsjustering eller vurdert effekter av dens bortfall. Foretaket hadde heller ikke utarbeidet en retningslinje i foretakets risikostyringspolicy med kriterier for bruk av volatilitetsjusteringen, jf. krav i Solvens II-forskriften § 25 fjerde ledd.

Styret bekrefter i sitt svar at bruken av volatilitetsjustering ikke ble formelt vedtatt av foretakets styre og viser til at det i konsernets retningslinjer er besluttet at alle datterselskap i Storebrand-konsernet skal anvende EIOPAs publiserte rentekurve inkludert VA. Risikostyrings- og aktuarfunksjonen foretok ifølge styrets svar en gjennomgang av metode benyttet for diskontering av kontantstrømmer etter rapporteringsavvik i solvensberegningene i 2022, og foretaket besluttet som resultat av gjennomgangen å inkludere utfallet av solvensposisjonen ved bruk av begge metoder i validering av kvartalresultatene. Styret mener det er tilstrekkelig å beregne

solvensposisjonen kvartalsvis ved bruk av begge diskonteringskurvene, og løpende vurdere effekten, og at verken en vurdering av mulige virkninger av førtidig salg av eiendeler eller en egen likviditetsplan for foretaket er nødvendig siden den beregnede effekten volatilitetsjustering har på kontantstrømmene ikke er stor nok til at det er hensiktsmessig.

Styret tar i sitt tilsvaret til etterretning at det ikke var inkludert kriterier for bruk av volatilitetsjustering i foretakets retningslinjer for risikostyringspolicy og opplyser at dette nå er inkludert i ny styrevedtatt retningslinje. Effekten av bruk av volatilitetsjustering vil ifølge styret også bli inkludert i kommende års ORSA rapportering.

Finanstilsynet viser til at bruken av volatilitetsjustering ved neddiskontering av forsikringsforpliktelser skal besluttes av SBFs styre etter foretakets egen vurdering og ikke som følge av retningslinjer gitt av konsernet. Finanstilsynet er kritisk til at foretaket har tatt i bruk volatilitetsjustering uten å vurdere etterlevelse av kravene som følger av Solvens II-forskrift § 25. Etter Finanstilsynets vurdering er bruk av volatilitetsjustering egnet for forsikringsforetak med lang durasjon på forsikringsforpliktelser. Forsikringsforetak med kortsiktige forpliktelser vil kunne oppleve at forpliktelser forfaller til utbetaling i perioder med markedsuro og være nødt til å ha aktiva med tilsvarende durasjon eller selge aktiva i tider med markedsuro. Dette kan begrense eller gjøre det umulig å tjene opp kredittmarginer på aktiva slik det er tiltenkt ved bruk av volatilitetsjusteringen. Finanstilsynet ber foretaket ettersende de nevnte analysene og styrevedtatt retningslinje for bruk av volatilitetsjustering.

Ekstraordinær ORSA

Finanstilsynet registrerte i foreløpig rapport at foretakets ORSA-retningslinjer nevner vesentlig avvik i resultatutvikling i forhold til plan som et eksempel på omstendigheter som kan utløse en ekstraordinær ORSA. Finanstilsynet ba styret redegjøre for foretakets vurderinger knyttet til mulig gjennomføring av ekstraordinær ORSA etter at det i første halvår 2024 ble oppdaget vesentlige mangler i solvensprognosene som lå til grunn for den ordinære ORSA-prosessen høsten 2023.

Styret skriver i sitt svar at det hadde vurdert behovet for en ekstraordinær ORSA-prosess, men konkludert med at dette ikke var nødvendig, og at denne vurderingen burde vært dokumentert i styrereferatene. Finanstilsynet legger til grunn at styret i ORSA-retningslinjene legger føringer for hvilke avvik i foretakets resultatutvikling som skal vurderes som vesentlig, og at vurdering av behovet for en ekstraordinær ORSA-prosess blir dokumentert.

3.2.1 Forsikringsområdet

3.2.2.1 Måling av forsikringsrisiko

Antiseleksjon

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport at SBF synes å ha utfordringer knyttet til risikorett prising av forsikring som tegnes, med bl.a. både økt skadefrekvens og skadeinflasjon i ulike produkter. Finanstilsynet ba styret redegjøre for porteføljeanalysene som var gjennomført og styrets vurdering av risiko for antiseleksjon i foretakets portefølje.

Styret viser i sitt svar til at SBF har en målsetting om lønnsom vekst og at foretaket over tid har hatt lønnsom vekst selv om resultatutviklingen de siste kvartalene har vært negativ. Analyser av porteføljen viser ifølge styret at endringene i skadefrekvens og skadeinflasjon i stor grad treffer likt i porteføljen på nye og gamle kunder. Styret vurderer derfor at det er få indikasjoner på at negativ risikoseleksjon er forklaringen på de svake forsikringsresultatene.

Styret opplyser videre at de gjennomførte analysene viser at SBF sin utvikling i hovedsak har vært i tråd med den generelle markedsutviklingen hvor erstatningsutbetalingene for hovedproduktområdene i henhold til Finans Norge sin statistikk er økt med 40-50 prosent de siste to år. Styret framhever at benchmarking mot konkurrenters nøkkeltall på skadeinflasjon og frekvensøkning også viser at SBFs erfaringer er i tråd med hovedkonkurrentenes utvikling, og eventuelle avvik etter styrets vurdering i hovedsak forklares av ulik porteføljesammensetning.

Foretaket har videre ifølge styrets svar over flere år styrket analyse og prisingskompetansen og har som mål å ha risikorett prising. Det er gjort et større arbeid med å oppdatere prisingsmodellene på flere sentrale risikoområder og det jobbes kontinuerlig med å oppdatere prisingstariffene for å sikre rett risikoseleksjon og risikorett prising. I tillegg til arbeidet med risikorette tariffer, måles og følges lønnsomheten opp månedlig i kunde-, avtale-, produkt- og kanaldimensjonen for raskest mulig identifisere eventuelle utfordringer og gjennomføre korrigerende tiltak. Samlet sett vurderer styret at det er moderat til lav risiko for antiseleksjon i foretakets portefølje.

Finanstilsynet legger til grunn at styret påser at foretaket fortløpende analyserer risiko for antiseleksjon i porteføljen.

3.2.3 Kapitalforvaltningsområdet

3.2.3.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Strategiprosess

Finanstilsynet viste til at styret jevnlig og minst årlig bør revurdere strategien, og ba styret redegjøre for strategiprosessen og hvordan foretakets interesser ivaretas i denne prosessen.

Finanstilsynet merker seg fra styrets svar at investeringsstrategien gjennomgås og vedtas årlig av styret, og at fondets mandat ble justert i etterkant av vedtatt investeringsstrategi slik at styrevedtatte rammer en hensyntatt. Finanstilsynet legger til grunn at styret påser at foretakets interesser ivaretas i kapitalforvaltningsstrategien, og at vurderingene som inngår i valg av investeringer dokumenteres.

Tillatte investeringsaktiviteter

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til at det ikke framgikk av foretakets investeringsstrategi hvilke aktivaklasser det er tillatt å investere i. De kom heller ikke klart frem hvilke markeder eller geografiske områder som er tillatte. Finanstilsynet viste videre til at foretaket under tilsynet opplyste at det per i dag ikke er anledning til andre aktivaklasser enn obligasjoner, men at det benyttes renteswapper som en del av obligasjonsfondet som foretaket er investert i.

Finanstilsynet merker seg fra styrets svar at styret skal vedta et risikorammeverk dersom andre aktivaklasser eller finansielle instrumenter blir aktuelle. Finanstilsynet påpeker at det klart bør framgå av investeringsstrategien hvilke aktivaklasser det er tillatt å investere i, samt hvilke markeder eller geografiske områder som er tillatte, og legger til grunn at styret innarbeider tilsvarende rammer i investeringsstrategien. Finanstilsynet viser videre til at foretaket har ansvar for alle risikoene foretaket er eksponert mot, selv om risikoene oppstår som følge av en indirekte investering gjennom et fond. Finanstilsynet legger derfor til grunn at foretaket også styrer risikoene knyttet til derivatene.

Nærmere om foretakets obligasjonsinvesteringer

Finanstilsynet viste til at investeringen medfører en eksponering på 51 prosent mot norske banksektorobligasjoner. Videre kunne Finanstilsynet ikke se at foretaket har vurdert risikoen ved å ha plassert alle investeringsmidler hos én forvalter og i ett fond.

Styret opplyser i sitt svar at den høye andelen investert i norsk banksektor reflekterer norsk banksektors andel av det norske "investment grade" obligasjonsmarkedet, og at fondet er eksponert mot fire ulike land med høy grad av utstederdiversifisering. Finanstilsynet viser til at selv om investeringen ikke medfører kapitalkrav for konsentrasjonsrisiko, vil eksponering mot en svært begrenset geografisk område og én sektor kunne medføre manglende diversifisering når det gjelder faktorene (f.eks. makroøkonomiske) som påvirker risiko- og avkastningsutvikling.

Finanstilsynet merker seg fra styrets svar at styret opplyser at det i forbindelse med investeringsstrategien for 2019 drøftet risikoen ved å plassere alle investeringsmidler hos én forvalter og i ett fond. Finanstilsynet legger til grunn at styret ved neste gjennomgang av investeringsstrategien vurderer om investeringen er i foretakets beste interesse og at denne vurderingen dokumenteres.

Krav til avkastning

Finanstilsynet spurte i foreløpig tilsynsrapport hvilke krav styret har satt til avkastning på foretakets investeringsportefølje. Finanstilsynet ba videre styret redegjøre for hvordan de faktisk oppnådde avkastningsresultatene følges opp og evalueres.

Styret opplyser i sitt svar at investeringsstrategien fastsetter akseptabel risiko og referanseindeks for investeringsporteføljen. Styret opplyser videre at forventet avkastning og utfallsrom fra investeringsstrategien målsettes i finansiell plan, og at samlet finansavkastning rapporteres og følges opp av styret månedlig. Finanstilsynet viser til at mottatt investeringsstrategi omtaler to forskjellige referanseindekser. Det er derfor fortsatt uklart for Finanstilsynet hvilke krav til avkastning styret har fastsatt. Finanstilsynet vurderer at god praksis er å måle risikojustert avkastning for å gi insentiver til effektiv kapitalbruk.

4. Videre oppfølging

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets tilsynsrapport blir behandlet.

Finanstilsynet ber foretaket sende kopi av dette brevet til revisor.

For Finanstilsynet

Linn Therese Jørgensen
seksjonsleder

Natalia Merkina
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.